

Čemeřice- nejranější trvalka

Čemeřice (*Helleborus*) většinou pocházejí z jižní a jihovýchodní Evropy ale v našich zahrádkách dávno zdomácněly jako jedny z nejranějších, poměrně nízkých trvalek. Četné druhy a kultivary kvetou často i uprostřed zimy. Až po odkvětu v trsech vyrůstají tuhé, tmavě zelené, dlanitě dělené listy se zubatým okrajem, které vytrvávají celou zimu. Plodem je měchýřek.

Čemeřice rostou poněkud pomalu ale zato na záhonu vydrží řadu let. Vyhovuje jim trochu zastíněné stanoviště s propustnou, kyprou, těžší, hlubokou půdou s obsahem vápna. Snesou i sucho, pokud netrvá příliš dlouho. Snadno se rozmnožují dělením mohutnějších trsů (po odkvětu) nebo semeny, která se vysévají hned po dozrání.

Celá rostlina je jedovatá, obsahuje srdeční glykosidy (hellebrin, helleborin aj.). Nejjedovatější je oddenek ale u dětí se vyskytly otravy i po ochutnání semen. V minulosti bývala čemeřice prostředkem k léčení choromyslnosti, šílenství a žloutenky, případně k vypuzení parazitů z těla. Prášek z rozdrceného oddenku vyvolává kýchání, což mělo pročistit mozek.

K nejběžnějším druhům patří čemeřice černá (*H. niger*) kvetoucí bíle a pojmenovaná podle zbarvení oddenku, čemeřice nachová (*H. atrorubens*) s fialově červenými květy, čemeřice zelená (*H. viridis*) má převislé květy žlutozelené, rovněž zeleně kvetoucí čemeřice smrdutá (*H. foetidus*) prozrazující se poněkud nepříjemným zápachem aj. Velmi často se však pěstují rozmanité hybridní formy (*Helleborus hybridus*), kříženci kvetoucí bílými, růžovými, červenými, nafialovělými, nachovými květy s různými barevnými přechody.

Doc. RNDr Jan Novák, DrSc,

foto: Ing. Helena Nováková

Bonsai Zahrada Kunice

www.bonsai-info.cz